

EXPUNERE DE MOTIVE

În contextul angajamentelor asumate privind reforma administrației publice, modernizarea statului și eficientizarea cheltuielilor publice, considerăm că regândirea cadrului instituțional destinat formării și perfecționării profesionale în sectorul public este un pas important. La nivelul anului 2025, sistemul de formare profesională în sectorul public este dispersat și ineficient. Există mai multe instituții care oferă cursuri și pregătire, cu mențiunea că acestea funcționează în paralel, fără o coordonare reală, cu atribuții care se suprapun și fără o viziune comună. Lipsesc un cadru metodologic unitar, o strategie națională integrată și mecanisme clare de evaluare a impactului. Această structură fragmentată conduce la utilizarea ineficientă a resurselor, la programe care nu răspund nevoilor actuale ale administrației și la o formare care rareori produce efecte în activitatea zilnică a funcționarilor.

Mai mult decât atât, lipsa coerenței instituționale afectează direct relația dintre administrația publică, lato sensu, și cetățean. Un angajat al statului care nu este bine pregătit nu va putea răspunde potrivit solicitărilor cetățenilor, nu va înțelege schimbările legislative și nu va avea capacitatea de a adapta serviciile oferite la realitatea de zi cu zi. În schimb, o administrație cu personal instruit constant, în mod profesionist, contribuie la creșterea încrederii cetățenilor în instituțiile statului, reduce birocratia și duce la soluționarea mai rapidă a nevoilor cetățenilor.

În acest context, înființarea Institutului Național de Formare în Sectorul Public, denumit în continuare Institutul, este o măsură necesară. Institutul reunește, sub o singură umbrelă, competențele și expertiza mai multor entități deja existente și aduce în prim-plan un cadru integrat, strategic și modern pentru formarea profesională a personalului din administrația publică. Pe de o parte, măsurile adoptate de Guvernul României în anul 2025 privind reducerea cheltuielilor bugetare, restructurarea instituțională și profesionalizarea administrației impun optimizarea utilizării resurselor financiare și umane. Pe de altă parte, există o nevoie accentuată de a crea un cadru instituțional capabil să asigure o formare profesională coerentă, continuă, de calitate și orientată strategic către nevoile administrației moderne. Astfel, rațiunea înființării Institutului are la bază ideea de a profesionaliza personalul din administrația publică, de a valorifica mai bine resursele financiare și umane existente și, nu în ultimul rând, de a oferi cetățenilor servicii publice eficiente și adaptate nevoilor lor.

Inițiativa prevede înființarea unei instituții publice cu personalitate juridică, prin comasarea prin absorbție a patru entități: Institutul Național de Administrație, Institutul Diplomatic Român, Institutul European din România și Centrul de Pregătire pentru Personalul din Industrie Bușteni. În același timp, Institutul nou format preia atribuțiile de formare profesională din cadrul Institutului Național de Management al Serviciilor de Sănătate (INMSS), al Școlii de Finanțe Publice și Vamă din cadrul Ministerului Finanțelor, precum și ale Școlii de Fiscalitate din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF). Această reorganizare asigură o acoperire instituțională completă a domeniilor-cheie pentru administrația publică: guvernanță, politici europene, relații internaționale, finanțe publice, sănătate, fiscalitate, etică și management public.

De-a lungul timpului, instituțiile absorbite au contribuit semnificativ, fiecare în domeniul său de activitate, la consolidarea capacității instituționale a statului român. Institutul European din România a sprijinit în mod activ dezvoltarea expertizei naționale în domeniul afacerilor europene, traducerea și diseminarea dreptului UE și pregătirea funcționarilor pentru cariere europene. Institutul Diplomatic Român a oferit formare strategică personalului Ministerului Afacerilor Externe și a derulat programe de pregătire în relații internaționale pentru alte categorii socio-profesionale. Institutul Național de Administrație a fost principalul furnizor de formare a funcționarilor publici, însă a fost afectat în ultimii ani de limitări instituționale și legislative care i-au redus eficiența. De asemenea, structurile interne ale Ministerului Finanțelor și ANAF și-au concentrat activitatea exclusiv pe angajații proprii, fără o deschidere sistemică, iar INMSS a funcționat izolat față de restul arhitecturii administrative.

Prin integrarea acestor instituții și atribuții, Institutul Național de Formare în Sectorul Public devine un actor instituțional strategic, exercitând atribuții în domeniul formării și perfecționării profesionale a personalului din administrația publică, inclusiv în domeniul afacerilor europene și diplomației, alături de activități de cercetare și inovare în domeniul administrației publice. Institutul elaborează standarde de calitate pentru programele de formare și perfecționare profesională și centralizează nevoile de formare transmise de autoritățile și instituțiile publice.

Institutul nu exercită competențe de reglementare, însă, potrivit prevederilor proiectului de lege, avizează proiectele de acte normative incidente domeniilor în care exercită atribuții. De asemenea, avizează standardele de calitate, grilele de programe, metodologia de decontare a cheltuielilor de formare și alte documente relevante pentru activitatea sa. Avizele sunt acordate prin Consiliul de coordonare, organ constituit pe lângă Institut.

Institutul elaborează și propune Guvernului tematicile prioritare anuale de formare, gestionează sistemul de credite asociate participării la cursuri și întocmește rapoarte anuale privind nevoile și implementarea formării la nivelul administrației publice. Deopotrivă, poate furniza expertiză de specialitate pentru fundamentarea proiectelor de strategii și politici publice în domeniile în care exercită atribuții. Prin urmare, Institutul, aflat în subordinea Cămarilor Prim-ministrului, funcționează drept un centru metodologic și operațional în domeniul formării, fără a avea rol legislativ sau normativ, ci exclusiv atribuții de coordonare, analiză, propunere, avizare și implementare, așa cum sunt detaliate în proiectul de lege.

Transformarea propusă nu este doar administrativă, ci și una structurală. Într-un stat modern, formarea profesională a personalului public nu este un accesoriu, ci un pilon esențial al performanței instituționale. Prin această reformă, statul român transmite semnalul că resursa umană contează, iar profesionalismul, competența și adaptabilitatea sunt cultivate sistematic. Institutul propune o ofertă curriculară adaptată nevoilor reale ale administrației, promovează flexibilitatea, diversitatea formelor de învățare și utilizarea tehnologiei digitale în formare.

Într-o administrație publică modernă, competențele digitale reprezintă o condiție de bază pentru eficiență și adaptabilitate. Institutul își propune să abordeze, în mod structurat, și formarea în domeniul noilor tehnologii, contribuind la alfabetizarea digitală a personalului din administrația publică și la dezvoltarea de competențe specifice erei digitale: utilizarea

inteligenței artificiale, analiza datelor pentru fundamentarea deciziilor, lucru colaborativ în medii digitale și protecția datelor personale. Integrarea acestor componente în oferta de formare a Institutului este importantă pentru atingerea obiectivului general de modernizare a statului. Doar prin înțelegerea și valorificarea acestor instrumente, personalul din administrația publică poate face față provocărilor unei administrații aflate în permanentă transformare și poate furniza servicii rapide, transparente și adaptate așteptărilor cetățeanului.

Institutul nou creat își desfășoară activitatea în sediile preluate de la instituțiile absorbite, având posibilitatea de a închiria sau accesa spații suplimentare în funcție de nevoile logistice. Personalul actual este preluat în condițiile legii, cu respectarea drepturilor dobândite și asigurarea continuității în derularea programelor. Patrimoniul, arhiva și obligațiile juridice sunt integral transferate Institutului, asigurându-se astfel stabilitatea și legalitatea procesului de tranziție.

Prin înființarea Institutului Național de Formare în Sectorul Public, România face un pas important în direcția unei administrații moderne, eficiente și performante. Este o măsură care combină coerența strategică cu eficiența bugetară, care valorifică expertiza existentă și o canalizează într-o direcție unitară. Mai mult decât o simplă reorganizare, această inițiativă reprezintă o investiție în viitorul administrației publice românești – în care meritocrația, formarea continuă și guvernanta eficientă sunt piloni.

INIȚIATORI:

Nr. crt.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	Ghigiu Alexandru Mihai	PSA	
2	Marian Neacsu	PSA	
3	Papa Gheorghe Ovidiu	PSA	
4	TRINȚĂ ȘTEFAN	PSD	
5	FURTONA MIRCEA	PSD	
6	MILHA MARIA AL	PSD	
7	BEZINȚĂRĂ EUGEN	PSA	
8	INTOTEREA NATALIA ELENA	PSA	
9	BOGDAN IOAN	PSA	
10	Lungu Romeo Nicolae	PSA	
11	Manta Claudiu	PSD	
12	TOȚĂ IULI	PSA	
13	KINDER ANA INERANITA	PSD	
14	CHIRILĂ LIREL - ALIN	PSA	
15	KOȘS EUGEN	PSA	
16	BOGDAN CLAUDIU	PSD	
17	Tomulescu Alin	PSA	
18	Neagu Petre - tucanul	PSD	
19	ISAR MARIUS	PSD	
20	ENE CORINA	PSD	
21	COTIREȘ PAUL	PSA	
22	ODONUMICUȘ MIRCEA	PSA	
23	SAMOILĂ ION	PSA	
24	CIBOTEA RĂZVAN	PSA	
25	Sandu Veronica	PSA	
26	Mircea Florin	PSA	

[illegible]